GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.
„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.
Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe şése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.
ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 115. *Duminecă 8 (20) Iulie* **1884.**

Nou Abonamentŭ
la
„Gazeta Transilvaniei.“

Cu 1-a Iuliu st. v 1884 sĕ începe unŭ **nou abonamentŭ**, la care învitămŭ pe onoraţii amicĭ şi sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Abonamentulŭ: **Pentru Austro-Ungaria** cu posta: pe trei lunĭ 3 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl. **Pentru România** şi străinatate: pe trei lunĭ 9 francĭ, pe şése lunĭ 18 francĭ, pe unŭ anŭ 36 francĭ.

Rogămŭ pe d-nii abonaţĭ ca se binevoiéscă a-şĭ reînoĭ de cu vreme prenumĕrările pentru ca trămiterea ḑiarului sĕ nu sĕ întrerupă.

Administraţiunea »Gazetei Transilvaniei.«

Braşovŭ în 7 (19) Iulie.

Ceea ce amŭ preḑisŭ cu privire la demonstraţiunea antigermană din Paris s'a întêmplatŭ: încidentulŭ de dinaintea otelului „Continental“ s'a aplanatŭ curêndŭ.

Guvernulŭ francesŭ s'a grăbitŭ a dá satisfacţiune pentru insultarea stégului germanŭ; foile francese fără deosebire de partidă au condamnatŭ manifestaţiunea din strada Rivoli, „care putea compromite bunulŭ renume alŭ Franciei;“ organele guvernului germanŭ parte au tăcutŭ, parte au vorbitŭ despre acea manifestare cu multă reservă şi récélă, dovadă că d-lŭ de Bismark pentru acum n'are de gândŭ a provocá unŭ rĕsboiu cu Francia.

Numai ḑiarele germane independente au strigatŭ şi strigă încă câtŭ le iea gura în contra poporaţiunei Parisului şi în contra Franciei.

„Este bine că Francesii ni-au arătatŭ din nou ce sentimente nutresce Francia faţă de noi. Pacea între Francia şi Germania este numai o cestiune de oportunitate pentru poporaţiunea francesă. De aceea, décă voimŭ ca se n'avemŭ de lucru cu Francia, trebue ca Francesii sĕ se témă de puterea nóstră. Scimŭ noi că guvernulŭ şi diplomaţia francesă sunt numai paravanulŭ, înderĕtulŭ căruia se află poporaţiunea francesă, cu care trebue se contămŭ în ultima analisă.“

Astfeliu vorbescŭ foile şoviniste germane şi vorbele lorŭ vorŭ dá numai nutremĕntŭ mai multŭ sêmţului de rĕsbunare alŭ Francesilorŭ, ce arde sub spuză.

Germanii şi mai alesŭ Prusianii sunt vestiţĭ de pretenţioşĭ. Cu tóte astea trebue se ne surprindă, că pretensiunile lorŭ mergŭ până a cere dela poporulŭ francesŭ ca sĕ-şĭ schimbe părerile şi sentimentele după pofta guvernelorŭ din Paris şi Berlinŭ şi sĕ uite desastrele ce le-a suferitŭ la 1870—1.

Bine a ḑisŭ „Times“ din Londra: „Nimenĭ nu póte se iea în nume de rĕu Elsaţianilorŭ, décă se folosescŭ de orĭ ce ocasiune, spre a-şĭ documentá credinţa cătră patria lorŭ, care a căḑutŭ în mânĭ străine.. Aceia însă, carĭ facŭ anecsiunĭ, sciu, că deşteptă unŭ lungŭ şi înfocatŭ dorŭ de rĕsbunare, de aceea ar trebuĭ sĕ se supună acestui faptŭ.“

Este adevĕratŭ prin urmare, că pacea dintre Francia şi Germania nu e decâtŭ o cestiune de oportunitate. Se nasce acum întrebarea. că óre de ce d. de Bismark ţine adĭ aşa de tare la oportunitatea acestei păcĭ? Nu cumva ţese elŭ acum la altŭ rĕsboiu, bună-óră la unŭ rĕsboiu cu Rusia? Rusia este, pe lângă Francia, celŭ mai puternicŭ rivalŭ alŭ Germaniei şi décă aḑi domnesce intimitate între curţile dela Berlinŭ şi Petersburg acésta nu e după pofta cancelarului ci după aceea a bĕtrânului împĕratŭ Wilhelm. Cine scie ce surprisă ne mai aştéptă din partea puternicului cancelarŭ?

Scirĭ telegrafice.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Praga, 19 Iulie. — Unŭ numĕrŭ de 300 de Cehĭ din Budapesta, la carĭ s'au alăturatŭ şi 100 de Maghiarĭ, poporŭ numĕrosŭ, reuniunĭ şi corporaţiunĭ, au fostŭ primitŭ cu strigăte de „Slava“ şi „Eljen.“ Profesorulŭ Brabék îi salută în limba maghiară, accentuândŭ că naţiunea maghiară a fostŭ cea dintêia care a onoratŭ pe Cehĭ visitândŭ teatrulŭ. Intrarea în oraşŭ a fostŭ imposantă.

Marsilia, 19 Iulie. — De alaltaerĭ séră până erĭ diminéţă au fostŭ 23, ér în Toulon 14 morţĭ de coleră.

Braşovŭ, 5 (17) Iuliu.

„Telegrafulŭ Românŭ“ din Sibiiu scriea în numĕrulŭ sĕu dela 23 Iuniu (5 Iuliu) a. c.: „In lupta pentru esistenţa nóstră politică fórte de multe orĭ facemŭ trista esperienţă, că mulţĭ luptacĭ se folosescŭ de mijlóce, carĭ momentanŭ producŭ óreearĭ folóse pentru scopurĭ particulare, aceste folóse momentane însĕ producŭ atâta stricăciune, încâtŭ orĭ ce omŭ cu inima la locŭ trebue sĕ se opună contra întrebuinţărilorŭ de astfelŭ de mijlóce.“

Cu părere de rĕu trebue sĕ constatămŭ că „Tel. Rom. însuşĭ se folosesce de nisce mijlóce fórte condemnabile pentru scopurile sale particulare când cu cincĭ ḑile mai târḑiu, în Nr. 74 dela 28 Iuniu (10 Iuliu), scrie sub titlulŭ „La situaţiune“ următorulŭ pamfletŭ asupra Românilorŭ braşovenĭ:

Conducĕtorii partidei săsescĭ din Braşovŭ temându-se, că nu vorŭ puté scóte pe candidatulŭ lorŭ faţă de alŭ regimului, s'au pusŭ în conţelegere cu unii dintre corifeii pasiviştilorŭ românĭ de acolo, ca aceştia sĕ ţină pe alegĕtorii românĭ în pasivitate, ér ca premiu pentru acéstă conduită de totŭ »politică« a pasiviştilorŭ, Saşii au promisŭ »înţelepţilorŭ« românĭ, că la restaurarea magistratului din Braşovŭ pe unulŭ dintre pasiviştĭ ilŭ vorŭ alege de fiscalŭ, ér pe altulŭ de senatorŭ.

Vine vremea alegerei de deputatŭ în comuna Herman. »Consciencioşii« pasiviştĭ românĭ se ţinŭ strînsŭ de înţelesulŭ avutŭ cu »neînţelepţii« Saşĭ, umblă în ruptulŭ capului după bieţii alegĕtorĭ românĭ ca sĕ nu mérgă la urnă, se înţelege pentru salvarea principiului »solidarităţii.« Alegĕtorii românĭ — în cea mai mare parte — ascultă de „bunii“ lorŭ conducĕtori, se abţinŭ dela alegere; — şi resultatulŭ: învingerea partidei naţionale săsescĭ, şi prin urmare, salvarea principiului »solidarităţii.«

Acum e rêndulŭ la Saşĭ ca sĕ se ţină şi ei de pactulŭ făcutŭ cu unii „pasiviştĭ.“ Sosesce vremea alegerei amploiaţilorŭ în magistratulŭ din Braşovŭ, Românii cei cu pactulŭ, liniscîţĭ în consciinţa lorŭ, că şi-au împlinitŭ misiunea şi ca Românĭ »bunĭ« şi că ómenĭ de »cuvêntŭ,« aştéptă cu încredere resplata. Resultatulŭ alegerei la magistratŭ: învingerea partidei naţionale săsescĭ, fiscalĭ şi senatorĭ toţĭ saşĭ. (A se vedé corespondenţa nóstră dto Braşovŭ 12/24 Iuniu a. c. publicată în Nr. 70. şi »Gazeta Transilvaniei« articlulŭ primŭ Nr. 95.)

Intrebămŭ acum pe fraţii Braşovenĭ: Cine sunt »die Betrogenen Betrüger?«

Ce a voitŭ „Telegrafulŭ Românŭ?“ A voitŭ sĕ discrediteze şi sĕ ia în rîsŭ solidaritatea Românilorŭ braşovenĭ la alegerile trecute întorcândŭ faptele petrecute cu intenţiune şi vorbindŭ neadevĕrurile cele mai grosolane.

Suntemŭ datorĭ a declará că tóte câte le înşiră „Tel. Rom.“ despre tocméla, în care ar fi intratŭ Românii braşovenĭ cu Saşii ca se facă speculă cu passivitatea, sunt nisce invenţiunĭ rĕutăcióse.

Românii de aicĭ nu numai că nu s'au înţelesŭ cu Saşii ca sĕ reţină dela urnă pe alegĕtorii românĭ, dér la alegerea din Hermanŭ esprimându-se câţiva fruntaşĭ saşĭ faţă de „corifeii passiviştĭ,“ carĭ erau presenţĭ, că se sêmtŭ recunoscĕtorĭ pentru leala atitudine a Românilorŭ, aceştia li-au declaratŭ, că totŭ ce au făcutŭ, au făcutŭ numai şi numai spre apĕrarea solidarităţii naţionale şi că aşa le dictă datoria de Românĭ.

Nicĭ mai târḑiu, la alegerile amploiaţilorŭ orăşenescĭ, nu s'a încheiatŭ nicĭ unŭ felŭ de pactŭ între Românĭ şi Saşi, ci Românii au încercatŭ numai a se înţelege cu partidele săsescĭ, cerêndŭ unŭ postŭ celŭ puţinŭ, nu ca recompensă pentru vr'unŭ serviciu, ci pentru că aşa cere dreptatea, ca sĕ fie consideraţĭ şi cei ḑece mii de Românĭ braşovenĭ. Saşii n'au voitŭ sĕ ia nicĭ unŭ angajamentŭ şi de aceea Românii au votatŭ independentŭ aşa cum li s'a părutŭ, că este mai bine.

Prin urmare nu póte se fie nicidecum vorba de-o păcălitură a Românilorŭ braşovenĭ din partea Saşilorŭ.

Câtŭ pentru „înşelătorii înşelaţĭ,“ aceştia nu sunt nicĭ „corifeii pasiviştĭ din Braşovŭ,“ nicĭ „sĕrmanii alegĕtorĭ românĭ“ carĭ n'au mersŭ la urnă, ci numai cucernicii şi cuvioşii politicĭ dela „Telegrafulŭ Românŭ“ din Sibiiu.

Quod erat demonstrandum!

Cronica ḑilei.

Astă séră, musica regimentului 2 de liniă va dá concertŭ în grădina berăriei din Strada Căldărarilorŭ.

Totŭ astă séră musica pompierilorŭ va dá unŭ concertŭ la »Pomulŭ Verde.«

*

Pompierii vorŭ face mâne o escursiune cu musică în pădurea Honterus, unde vorŭ petrece tótă ḑiua.

*

Lunĭ, ni se scrie din Borszek, a făcutŭ farmacistulŭ Zurány Kálmán o încercare, de-a se sinucide, luând o soluţiune de două grame de morfină. Elŭ a ḑisŭ că mai bine voiesce sĕ móră, decâtŭ sĕ paţă ruşine; — nu putea plăti omulŭ 100 fl., ce-i luase imprumutŭ înainte de-a merge la acele băi. Doctorulŭ l'a deşteptatŭ, administrându-i unŭ antidotŭ. E nădejde de mântuire.

*

»Seminarulŭ pentru junimea română gr.-cat. studiósă în Blaşiŭ« e aprópe gata. In anulŭ viitorŭ scolasticŭ se vorŭ adăpostí în elŭ 60 de scolarĭ. Onóre metropolitului Vancea, pentru că scie aşa bine se îngrijéscă de studenţii românĭ sĕrmanĭ.

*

La manevrele ce se vorŭ ţiné în Aradŭ în fiinţa de faţă a împĕratului, vorŭ luá parte 23 batalione de infanteria, 21 escadróne de cavaleriă şi 13 baterii cu 56 de tunurĭ.

*

Din Biserica-Albă 250 familii stau gata sĕ plece peste graniţe în mila Domnului. Causa este — sĕrăcia, cu care în ţéra nóstră nu mai potŭ luptă.

*

Studenţii universităţii din Agram vorŭ publicá în Gazeta lui Starcevicĭ »Sloboda« unŭ manifestŭ împotriva lui Miscatovicĭ şi-a tovarăşilorŭ lui. Se mai scrie, că ei vorŭ face unŭ atacŭ asupra casei lui. Stăpânirea este hotărîtă sĕ închidă universitatea.

*

Societatea pentru ajutorarea femeilorŭ din Tirolŭ a dăruitŭ 400 fl. pentru înundaţii din Galiţia.

*

Sĕptĕmâna viitóre A. S. principele Alexandru alŭ Bulgariei va sosí la castelulŭ Peleşului, unde petrecŭ MM. LL. Regele şi Regina României.

*

»Loidulŭ-Românŭ« este titlulŭ unui ḑiarŭ, ce a apărutŭ în România. Se ocupă cu afacerĭ iudustriale şi

de bursă. Oposiționalii spunŭ că elŭ scrie, după cum dictéză interesele Austriei.

*

Luni în 2 Iulie țěranii din Aldeştĭ din România s'au rěsculatŭ împotriva autorităților, care voiau a espropriă 5 locuitorĭ din aceea comună de 75 fălcĭ de pămentŭ. S'a comisŭ o ucidere. Faptulŭ se anchetéză.

*

Comisiunea, care amŭ spusŭ că va fi însărcinată cu cercetarea cărților didactice dela liceele din România, se compune din d-nii: Zalomitŭ, Hăjdĕu, Crăciunescu, Tocilescu, Bacaloglu, Gogu și Dr. Brânză.

*

In Ploescĭ murì dilele acestea o femeiă, Maria Enache, otrăvindu-se cu ciupercĭ.

*

„Telegrafulŭ« scrie, că în 24 Iuniu a cădutŭ în comuna Ișelnița din județulŭ Doljŭ și în comuna Vĕrlezĭ din județulŭ Cuvurluiu ploi amestecate cu pétră mare. Viile și sĕmănăturile sunt distruse.

*

»Carpații« scriu: In dioa de 14 Iuniu, în comuna Ursóia, județulŭ Oltŭ, a cădutŭ o plóie torențială amestecată cu pétră, în mărimea unui ou de pasere, care a ținutŭ 80 de minute, iar topirea a ținutŭ până la 16 Iuniu. Din acéstă causă s'au distrusŭ tóte semămăturile de primăvară, dér se crede că se vorŭ îndrepta.

*

Clubulŭ liberalŭ conservatorŭ din Bucurescĭ a intentatŭ o acțiune contra bandelorŭ de ciomăgașĭ conduse de poliție, pentru violarea domiciliului.

*

Printr'unŭ decretŭ regalŭ apărutŭ în »Monitorulŭ oficialŭ,« garda națională din România s'a desființatŭ.

*

D. M. Stefănescu recomandă următorulŭ leacŭ împotriva filoxerei:

»Sĕ se fěrbă în cazane sulfŭ (puciósă de pétră) și când apa va fi căldicică, sĕ se amestece cu păcură; după aceea sĕ se ude bine la rădăcină vițele.«

*

Gazetele berlinese vorbescŭ cu înverșunare de batjocurirea stégurilorŭ germane din Paris și cerŭ satisfacțiune. Una din ele dice: »Nu avemŭ lipsă de desvinovățirĭ góle, ci ceremŭ o pedepsire esemplară a făptuitorilorŭ.« Altă dă cu socotéla, că stégurile cu intențiune au fostŭ aședate pe »Continental«...

*

Comisarulŭ polițienescŭ Galieu, care nu a arătatŭ destulă energiă față de tumultuanții dela »Continental« cu ocasiunea ruperii stégului germanŭ a fostŭ destituitŭ.

*

Deroulède declară că liga patriotică francesă nu s'a amestecatŭ în incidentulŭ dinaintea hotelulului »Continental.« Diarele consideră incidentulŭ ca aplanatŭ.

*

Din Varșovia se scrie, că Țarulŭ, în urma descoperirii atentatului plănuitŭ în contra sa, nu va visitá acelŭ orașŭ.

*

Pagubele causate de inundările din Polonia ruséscă se urcă la 3.900.000 ruble. Comitetulŭ de ajutorare din Cracovia s'a desființatŭ.

*

Comitele de Paris împreună cu întréga familĭă orleanistă a datŭ pentru sĕracii din Marsilia 50.000 francĭ.

*

Germanulŭ, care a insultatŭ stégulŭ francesŭ înaintea statuei Strassburgului scuipându-lŭ se numesce Dr. Wurster și a fostŭ luatŭ la interogatoriu de ambasadorulŭ germanŭ.

*

»Moniteur de Rome« scrie cu privire la cunoscutele vorbe ale lui Pidal: „Acum întâia óră se esprimă ministrulŭ unei însemnate țěrĭ pentru independința teritorială a Papei. Astfelŭ cestiunea politică și religiósă se face deodată cestiune diplomatică. Acésta e dovadă de unŭ mare progresŭ.«

Mare bucuriă în Vaticanŭ!

*

Parlamentulŭ Angliei, spune »Observer,« se va închide pe unŭ timpŭ nehotărîtŭ.

*

Lucrările conferinței din Londra, séu mai bine dicĕndŭ ale comisiunei financiare se continuă cu mare încordare. Se pare, că Anglia va trebui sĕ făcă concesiunĭ față de Franța în ce privesce scăderea cametelorŭ.

*

Scirea că China a respinsŭ cererile Franciei se desminte. O înțĕlegere între aceste doue state e pe drumŭ de a se face.

*

O adunare numĕrósă de elvețianĭ emigrațĭ s'a ținutŭ în America la Washington, hotărîndŭ a dá unŭ manifestŭ împotriva mĕsurilorŭ de asuprire, ce se iau mai alesŭ de ministrulŭ Frey în contra lorŭ.

Ce are sĕ facă oposițiunea?

Citimŭ în numĕrulŭ dela 12 Iuliu alŭ diarului oposiționalŭ „Ellenzék,“ sub acestŭ titlu următórele:

Diarele încă totŭ se ocupă cu cestiunea pasivității, pusă pe tapetŭ de »Ellenzék.« Intre altele »Arad és vidéke,« unŭ organŭ alŭ partidei nóstre, se ocupă cu acéstă cestiune și face reflecsiunĭ la articulii publicațĭ în »Pesti Napló« și »Egyetértés,« referitorĭ la acestŭ obiectŭ.

Articululŭ din „Arad és vidéke“ sună precum urméză:

»Bartha Miklos, unŭ eminentŭ membru alŭ partidei independente, făcĕndŭ în »Ellenzék« o critică dréptă asupra alegerilorŭ trecute, și-a datŭ părerea, că, față cu brutalitățile și călcările de lege comise de guvernŭ, oposițiunea sĕ demonstreze prin aceea, ca membrii ei aleșĭ sĕ-șĭ depună mandatele. In legătură cu acésta a recomandatŭ, ca oposițiunea prin o representațiune cătră regele sĕ céră disolvarea dietei alese pe cale nelegală și brutală, fiindŭ că maioritatea partidei guvernamentale nu va insinuá mandate, ci cărticele de serviciu.

»La propunerea lui Bartha face reflecsiunĭ »Egyetértés« și „Pesti Napló.«

Ambele diare recunoscŭ și intonéză, că în marea amărăciune, care este isvorulŭ acestorŭ propunerĭ, multă dreptate și multe adevĕrurĭ se cuprindŭ, însĕ nicĭ unulŭ dintre aceste douĕ diare nu se alătură la propunerea concretă.

»Egyetértés« dice că oposițiunea n'ar purcede corectŭ, décă în massă ar părăsi parlamentulŭ, deórece ea are dreptŭ de a ședé acolo. Ea se póte provocá la încrederea ce a pus-o poporulŭ într'énsa. Maioritatea nu represintă vointa națiunei. Ea s'a alesŭ prin forță, prin coruperea convingerilorŭ, și prin brutalitatea oficiósă, prin urmare ea represintă numai pe vr'o câteva sute de corteșĭ demoralisațĭ, ér nu națiunea.

„Ar fi decĭ unŭ lucru întorsŭ, décă acela, care cu totŭ dreptulŭ șéde acolo s'ar duce, și totŭ astfelŭ dacă celŭ ce are a-șĭ mulțămĭ loculŭ din parlamentŭ numai alegerilorŭ falsificate ar rĕmâné acolo.«

»Egyetértés« intonéză mai departe, că nu este iertatŭ a espune întêmplărilorŭ unei nouĕ alegerĭ pe alegĕtorii oposiționali, carĭ septĕmânĭ întregĭ au avutŭ de a suferĭ amenințărĭ și tiranisărĭ din partea oficioșilorŭ. Și apoi las' că dacă mână și avé de a face cu unŭ guvernŭ ce ține la demnitatea sa! Unŭ astfelŭ de guvernŭ s'ar sfiĭ și s'ar spăria de o astfelŭ de atitudine a oposițiunei. Dar Tisza s'ar bucura. Ba póte că chiar și pe la curte s'ar bucurá de o asemenea stare a lucrurilorŭ, și anume din motivulŭ, că cei dela curte încă niciodată slugă mai plecată decâtŭ Colomán Tisza nu au avutŭ.

Ei bine! Tóte acestea sunt adevĕrate. Insĕ pentru aceea noi considerămŭ țipetulŭ de durere alŭ lui Bartha Miklos de fórte motivatŭ. Acelŭ vaietŭ străbate națiunea întrégă și produce rĕsunete pretutindenĭ. Pentru că mare tortură, grea sarcină apasă pe sufletulŭ națiunei, că față cu călcările de dreptŭ strigătóre la cerŭ, față cu temerarele abusurĭ de putere, față cu îngâmfările cinice ale corupțiunilorŭ făcute cu puterea banilorŭ, înzadarŭ mai caută dreptate și remediĭ, póte merge dela Caiafa la Pilatŭ, nimicŭ nu va câștiga. Cu mânile și cu picióréle în cătușĭ omulŭ nimicŭ nu póte face. Așa este astădĭ și acéstă națiune. Națiunea e silită a privĭ cum se calcă drepturile în picióre în modulŭ celŭ mai brutalŭ, ea e cuprinsă de mâniă și de indignațiune, strigă câtŭ îi ia gura după dreptate, dar sistemulŭ lui Tisza de multŭ e surdŭ față de tóte acestea. Acelŭ vechiu proverbŭ naționalŭ: »Murit-a regele Mateiu, perit-a dreptatea,« ilŭ putemŭ cu totŭ dreptulŭ schimba și putemŭ dice: »Până Tisza va trăi, dreptate nu va fi.«

Pănă cândŭ sistemulŭ lui va fi în vigóre până ce puterea se va aflá în mânile lui, până atuncĭ din acéstă țěră drepturĭ și constituțiune exilate vorŭ fi.

»Egyetértés« dice că acum e periculosŭ de a amărĭ spiritele mai departe, că în procedarea poporului iritatŭ, poporului care își simte nĕcasurile, dar nu și-le póte lecuí, că în procedura unui asemenea poporŭ nu este logică nicĭ consecință, și că poporulŭ într'o astfelŭ de stare iute se aruncă în valurile revoluțiunei.

Ei bine! Cine împinge națiunea la revoluțiune?! Cei ce vréu binele, séu aceia, carĭ ilŭ împedecă?! Aceia carĭ cerŭ lecuirea călcărilorŭ de lege, séu aceia carĭ sancționéză călcările de lege prin eludarea legilorŭ?

Oposițiunea nu vrea sĕ ațițe foculŭ revoluțiunei. Ba din tóte puterile luptă contra lui. Toți pașii oposițiunei, făcuțĭ contra sistemului — Tisza, nu suntŭ decâtŭ o luptă îndreptată în contra revoluțiunei. Pentrucă Ungaria numai decă va scăpá de Tisza, va puté scăpá de revoluțiune.

Pentru aceea decĭ oposițiunea trebue sĕ caute, ca, cu totŭ chipulŭ și prin orĭ ce mijlóce, sĕ rĕstórne acestŭ sistemŭ. Pentru că numai astfelŭ se póte insuflá de nou în națiune credința, care, după ce se va stinge, va face locŭ revoluțiunei.

Ér acéstă credință și încredere, în patria nóstră, e aprópe sĕ apună.«

Corespondența nóstră din Comitate.

Iclodŭ, 30 Iunie 1884.

Pățania nóstră cu dreptulŭ de crîșmăritŭ, credŭ că va fi o învĕțătură pentru locuitorii vre-unei comune, ca, décă se află încă pe calea, pe care amŭ fostŭ noi, vĕdĕndu-ne urmele, sĕ apuce pe alta mai bună.

FOILETONŬ.

Din Basmele Mongole.

Fratele sgârcitŭ.

(Trad. de I. S. Spartali.)

O-dată trăiau într'unŭ orașŭ din India doi frațĭ.

Pe celŭ mare ilŭ chemá Ashi; erá pré sĕracŭ, nu avé pe nimenĭ care sĕ pună o vorbă bună pentru dînsu, nu avé nicĭ unŭ sprijinŭ, câștiga și elŭ ce pe apă nu curge, și ce puté óre sĕ câștige din buruenile și din lemnele ce vindea?

Fratele ĕlŭ micŭ însĕ erá fórte bogatŭ și cu inimă rea.

Intr'o di poftí la masă pe vecinii lui carĭ erau toțĭ bogațĭ. Insĕ nu-i dădŭ în gândŭ sĕ poftéscă și pe frate-sĕu nenorocitulŭ, și când bietulŭ omŭ se întórse în dioa aceea acasă nevastă-sa îĭ dise: »Mai bine ar fi pentru tine ca sĕ morĭ decâtŭ se trăiescĭ necinstitŭ cum eștĭ. Uite, chiar Bogo fratele tĕu nu se micșoréză sĕ-te poftéscă la masă.«

— Dreptŭ vorbescĭ tu, s'a isprăvitŭ. Am sĕ mĕ omorŭ singurŭ« rĕspunse Ashi dând din capŭ.

Apoi îșĭ iea unŭ toporŭ și o frînghiă și plécă. Merse peste mai mulțĭ munțĭ până ce ajunse într'o pădure mare prin care trecea o gârlă mare. Merse în susulŭ apei totŭ căutând unŭ locŭ mai bunŭ unde sĕ se spândure. D'odată vede înaintea lui o mulțime nespusă de diavolĭ, cărora le dice Danikis, carĭ jucau pe érbă pe când alțĭ dracĭ le cântau. După ce jucară câtŭ jucară, unulŭ dintre dînșii se repedí într'o văgăună din munte și scóse unŭ sacŭ mare și unŭ ciocanŭ și le aduse în mijloculŭ ĕlorlalțĭ dracĭ. Pe urmă începŭ sĕ dea cu ciocanulŭ în sacŭ și cum da odată, numai decâtŭ eșia mâncărĭ și bĕuturĭ, cu carĭ sĕ desfătau toțĭ dănciucii. Pe urmă totŭ din saculŭ ĕla scóse colanurĭ, brățărĭ, inele de aurŭ și cu diamante, și lucrurĭ de felŭ de podóbe scumpe. Diavolii se înpopoțonară cu lucrurile acele scumpe și după ce puseră saculŭ și ciocanulŭ la loculŭ lorŭ, fugiră.

Cum se făcură nevĕdutĭ Ashi îșĭ făcŭ unŭ felŭ de scară cu care se lăsă până în văgăună și puse mâna pe sacŭ și pe ciocanŭ. Pe urmă iute, iute, făcŭ probă. Îi era fóme; lovĭ de câteva orĭ cu ciocanu și scóse felŭ de felŭ de mâncărĭ: mâncă și dênsulŭ până se sătură și pe urmă se întórse veselŭ acasă.

— Sĕ nu mĕ mai jălescĭ — dise dînsulŭ nevesti-sĭ cum apucă se între pe ușă, — de acum încolo nu are se ne mai lipséscă nimicŭ.

Arată nevesti-sĭ saculŭ, apoi se pune și bate cu ciocanu în sacŭ; numai decâtŭ scóse haine, scaune, mese și totŭ felulŭ de lucrurĭ de care dorea elŭ.

Din dioa aceea bietulŭ vêndĕtorŭ de ierburĭ trăiea ca unŭ domnŭ mare. Vecinii se întrebau miratĭ, că cum s'o fi înbogățitŭ dênsu așa fără de veste, și nimenĭ nu scia.

— Cum s'a înbogățitŭ? negreșitŭ că a furatŭ dela noi, dicea nevasta fratelui sĕu. Și totŭ așa dicea dênsa până ce Bogo într'o di se duse la Ashi și-lŭ întrebă de unde până unde elŭ cu avere?

— Nevasta este sigură că ai furatŭ dela noi, și dacă nu-mĭ spui adevĕrulŭ, sĕ scii că te tragŭ la judecată și judecătorii au se pună sĕ-țĭ scótă ochii.

Ashi îi povesti totŭ. Bogo întrebă care e drumulŭ până la pădurea cu pricina și plecă numai decâtŭ și dênsulŭ c'unŭ toporŭ și cu o frînghiă.

Căndŭ ajunse la pólele muntelui fermecatŭ, vĕdŭ o mulțime de dracĭ cum se tăvăleau și se văetau că li-se furase saculŭ și ciocanulŭ. Din nenorocirea lui, ilŭ vĕdŭ unŭ dracŭ. Odată strigă la dracĭ: »Ăsta este hoțulŭ care ne-a furatŭ saculŭ și ciocanulŭ. Trebue sĕ móră.«

Intr'o clipă nenorocitulŭ Bogo fŭ prinsŭ de nisce ghiare, de carĭ nŭ puté sĕ scape nicĭ într'unŭ chipŭ.

Cum sĕ-lŭ ucidemŭ? dise unŭ Dinakis.

— Trebue sĕ-lŭ ducemŭ în vêrfulŭ unui munte și d'acolo sĕ-lŭ prăvălimŭ în prăpăstiă, dise unulŭ.

— Ba nu așa; trebue sĕ-lŭ înecămŭ.

— Eu dicŭ, că mai bine sĕ-lŭ tăiămŭ bucățele.

— Eu dicŭ că mórtea ar fi o pré mică pedépsă

Atâtŭ înainte câtŭ şi după 1848 şi încă chiar până în anulŭ trecutŭ, dreptulŭ de crîşmăritŭ din Iclodŭ a fostŭ alŭ Comunei, se da în arêndă şi de acolo se plătea notarulŭ, judele, învĕţătorulŭ s. a. Domnii, pentru a câştigá acestŭ dreptŭ în favorul lorŭ, încă de multŭ au începutŭ procesŭ în contra nóstră şi a duratŭ până în anulŭ trecutŭ. Pe la jumĕtatea anului, cam pe la nascerea S. Iónŭ Botezătorulŭ ne pomenimŭ cu solgăbirĕulŭ înj comună, şi pe baza sentinţei date de înalta curiă reg. din Budapesta, ne publică că: dreptulŭ de crîşmăritŭ nu mai este alŭ nostru de câtŭ 6 sĕptĕmânĭ de tómnă, şi pe arêndaşŭ l'a opritŭ a mai vinde bĕutură sigilându-i vasele.

Noi vĕḑêndu-ne despoiaţĭ de acelŭ dreptŭ, la sfatulŭ unorŭ ómenĭ mai pricepuţĭ, ne-amŭ înţelesŭ, ca din comună nimenĭ sĕ nu cumpere în arêndă acelŭ dreptŭ de la domnĭ, şi décă vre-unŭ streinŭ îlŭ va cumpĕrá nimeni sĕ nu-i vêndă bĕutura, éră la casŭ cândŭ cineva îi va vinde, nimenĭ sĕ nu bea la aceea crîşmă, presupunêndŭ că cu timpŭ fiindŭ mulţĭ competenţĭ (cam 17 individĭ) va rĕmâne éră a comunei, seu póte chiar din bună voia lorŭ îlŭ vorŭ dona bisericei orĭ şcólei, vĕḑêndŭ că nu-lŭ potŭ folosí.

Solgăbirĕulŭ fără de a lăsa sĕ trécă multe ḑile dela publicarea sentinţei, face cunoscutŭ în comună şi jurŭ: cumcă: pe cutare ḑi se va licitá crîşmăritulŭ din Iclodŭ în cancelaria notarială din Sâncelŭ, şi la ḑiua numită se presentéză acolo, ia protocolŭ de licitaţiă, provócă pe cei de faţă sĕ liciteze, însĕ nimene nu s'a însărcinatŭ nicĭ din Comună nicĭ streinĭ, fiind-că şi cei din jurŭ erau informaţĭ despre înţelesulŭ nostru.

Solgăbirăulŭ vĕḑêndŭ, că nu se însinuă nimenea, a amânatŭ licitaţia până în altă ḑi, dar şi atuncĭ totŭ aşa a decursŭ lucrulŭ; a venitŭ a treia şi a patra óră la licitaţiă şi totŭ deauna s'a reîntorsŭ cu acelŭ resultatŭ.

A sositŭ timpulŭ de 6 sĕptĕmânĭ, în care comuna avea dreptŭ, la tótă casa erá crîşmă, pe cândŭ mai nainte nu era nicĭ una.

Prin luna lui Decemvre a. tr. solgăbirĕulŭ publică, cumcă în cutare ḑi se va licitá crîşmăritulŭ din Iclodŭ pe anulŭ 1884. In ḑiua numită se presentéză éră la cancelaria notarială din Sâncelŭ, ia protocolŭ de licitaţiă, dară nu se însinuă nimenea, ci, pune pĕcatele pe unŭ Jidanŭ din Sâncelŭ, şi ce face ce nu face, destulŭ că rĕmâne elŭ ca arêndaşŭ numai pe lângă 118 fl. v. a., din care $^1/_2$ parte i solvesce atuncea.

A doua ḑi după licitaţiă, vine Jidanulŭ în Iclodŭ pentru a-şĭ căpĕtá crîşmariu, rógă pe unulŭ şi pe altulŭ dară nime nu s'a învoitŭ; vine în altă ḑi şi totŭ aşa a păţitŭ.

Sosesce 1-a Ian. a. c. crîşma nu era în comună fiindŭ-că Jidanulŭ nu avé unde-şĭ aşeḑa butea cu veninŭ (vinŭ-arsŭ). Ce face? Cam prin 6 Ian. pune 100 fl. v. a. în busunarŭ, vine în Iclodŭ, âmblă plângêndŭ din casă în casă cu suta de florinĭ în mână, rugândŭ pe fiecare locuitorŭ sĕ-i vêndă bĕutura. Nicĭ aşa nu a căpĕtatŭ pe nime, şi aşa s'a reîntorsŭ cu suta în busunarŭ bătêndu-şĭ pieptulŭ de nĕcazŭ.

Proprietarulŭ Novia Docolinŭ unŭ omŭ sciutorŭ de carte şi cu vaḑă mare în satŭ, pe sĕrbătorile Sf. Pascĭ a cumpĕratŭ unŭ butoiu cu vinŭ, l'a dusŭ la casa sa ḑicêndŭ că l'au cumpĕratŭ junii din satŭ spre a-şĭ petrece în acele s. sĕrbătorĭ, şi a începutŭ a-lŭ vinde atâtŭ junilorŭ câtŭ şi altorŭ individĭ. A cumpĕratŭ apoi altulŭ şi în fine alŭ treilea. Unii dintre locuitorĭ, temêndu-se ca nu cumva mai târḑiu comuna sĕ caḑă sub pedépsă, séu póte din invidiă că Novia Docolinŭ are câştigŭ din bĕutura ce o vinde, mergŭ în Sâncelŭ la notarulŭ şi-i facŭ cunoscutŭ că în satŭ se vinde bĕutură la cutare omŭ de atuncĭ şi de atuncĭ, şi décă s'ar întêmpla sĕ vină o pedépsă pe satŭ, dênşii sĕ nu fie de vină; asemenea raportéză şi Jidanului cum stă lucrulŭ. Notarulŭ iea unŭ protocolŭ, pre care-lŭ subscriu toţĭ cei insinuaţĭ. Novia Docolinŭ aflândŭ despr eacestea, alergă numai de câtŭ în Sâncelŭ la notarulŭ, care-i arată protocolulŭ, dênsulŭ nu a pututu negá, ci a doveditŭ, că şi alţĭ 3 individĭ au vêndutŭ vinarsŭ pe sub mână, şi pedépsa ce va veni sĕ se împarţă pe toţĭ patru; totŭ deodată a cerutŭ dela notarulŭ îndrumare, că óre nu arŭ fi posibilŭ să pótă scăpa? Notarulŭ la sfătuitŭ, că nu e alta de făcutŭ, decâtŭ sĕ se împace cu Jidanulŭ, şi în ḑiua următóre sĕ mergă eră acolo, că va chemá şi pe jidanŭ, dór se vorŭ puté împăcá.

In ḑiua următóre Novia Docolinŭ dinpreună cu cei 3 soţĭ mergŭ la notarulŭ, chiamă şi pe Jidanŭ acolo şi'lŭ rógă de pace. Jidanulŭ, care chiar atuncĭ trebuia sĕ plătéscă şi restulŭ de 59 fl. v. a. nu mai încăpea în piele de bucuriă; la începutŭ nu voia sé se împace, decâtŭ décă pe lângă arêndă ii vorŭ plătí şi câştigulŭ care l'arŭ fi avutŭ din 1 Ian. până atuncĭ, dar în urmă totuşĭ sa învoitŭ, că décă i vorŭ reînturná arênda de 118 fl. v. a. nu-i va dá în judecată şi pe timpulŭ ce mai este sĕ fiă dênşii arêndaşĭ în loculŭ lui.

Novia Docolinŭ cu doi soţĭ s'au supusŭ indată la condiţiunile jidanului, şi au încheiatŭ Contractŭ cu dênsulŭ, ér alŭ treilea soţŭ n'a voitŭ a sĕ supune, ci s'a dechiaratŭ, că dacă îlŭ va câştigá pe calea judecăţii, atuncĭ şi dênsulŭ plătesce. Pe acesta numai decâtŭ îlŭ eschidŭ din societatea lorŭ primindŭ în loculŭ lui pe unŭ altŭ individŭ, care totdodată e şi jude comunalŭ, şi aşa astăḑĭ dreptulŭ de crîşmăritŭ din Iclodŭ e alŭ domnilorŭ ér Novia Docolinŭ e crîşmarulŭ din Iclodŭ, şi vinde beutura, mai la consângenĭ mai la amicĭ, de óre-ce o parte din locuitorĭ totŭ se mai reţine de a bea la crîşma domnilorŭ.

Unŭ omŭ din Iclodŭ.

Colera în Franţa.

După cele mai nouĕ veştĭ venite din Franţa se constată, că numĕrulŭ celorŭ bolnavĭ de coleră în Toulon scade. Generalulŭ Coulomb a cercetatŭ spitalulŭ militarŭ. Aicĭ a muritŭ şi unŭ căpitanŭ de marină Bigalett, unŭ şefŭ de poliţiă, precum şi soţia admiralului Fisquet.

Câtŭ pentru scirile, că în Parisŭ încă s'arŭ fi arĕtatŭ colera, se scie acum sigurŭ, că în 14 l. c. st. n. în adevĕrŭ a fostŭ apucatŭ unŭ bărbatŭ de grozava bólă, şi se mai scie că, afară de acesta, a mai fostŭ transportatŭ într'unŭ spitalŭ, alŭ doilea omŭ îndrăgitŭ de coleră — mai uşóră. Celŭ dintêiŭ se chiamă Blondel şi este de 39 de anĭ; alŭ doilea se numesce Rivoilin şi povesteşce, că înainte cu trei ḑile de-a se bolnăví cum trebue, a suferitŭ de o colică. De s'arŭ sfîrşi numai aicĭ drumulŭ colerei!

x

Academia de medicină din Paris se pronunţă în sfîrşitŭ despre mĕsurile, ce se vede a fi cu cale sĕ se ia pentru a împedeca lăţirea epidemiei. Intemeiarea unei carantine în ţéră, spune academia, nu se póte împliní în Franţa, éră disinfectarea, aşa cum se face pe drumurile ferate nu are nicĭ unŭ folosŭ seu nicĭ unŭ efectŭ. Arŭ fi mai bine, ḑice dênsa, sĕ se aşeḑe la staţiunile drumului de ferŭ posturĭ de medici, carĭ să aibă grijă de ómenii, ce s'arŭ bolnăví orĭ unde, sĕ-i despartă de masa mare a popuraţiunei şi de ceilalţĭ călĕtorĭ. Mĕsurĭ în adevĕrŭ rĕuşite nu póte sĕ ia, decâtŭ însu'şĭ omulŭ, fie pentru sine, fie pentru întréga sa casă.

x

Din Constantinopolŭ se scrie, că provenienţele francese din Marea Mediterană. Algeria şi Turisŭ suntŭ supuse unei carantine de 10 ḑile ér' cele din Egiptŭ unei carantine de 5 ḑile.

x

Stăpânirea bulgară a stabilitŭ în Balcik şi Varna carantine pentru împedecarea colerei. Corăbiile, ce potŭ presentá certificatŭ de liberă trecere suntŭ supuse numai unei revisiunĭ. cele ce cadŭ în bănuéla autorităţilorŭ se supunŭ unei carantine de 7 ḑile.

Diverse.

Unŭ ungurŭ şi unŭ jude românŭ.

Sub acestŭ titlu „Egyetértés“ de la 17 Iulie ia în apĕrare pe unŭ conaţionalŭ alŭ sĕu, implicatŭ în încercare de omorŭ şi profită de ocasiune a batjocorí justiţia română. Iată ce scrie:

Unŭ Ungurŭ, Mihaiŭ Molnár, a făcutŭ încercarea de a ucide pe unŭ judecătorŭ în una din ḑilele trecute în Craiova. — Unŭ individŭ, de meseriă măsarŭ, locuesce deja de 20 de anĭ în Craiova. Mai deunăḑĭ avŭ la tribunalŭ o causă, în care s'a osînditŭ la închisóre de 5 ḑile şi la o amendă de 50 fl. Se pare că amărîtŭ de »justiţia de bacşişŭ,‘ ce se practică în România, osînditulŭ s'a întorsŭ în sala de judecată şi a ţintitŭ cu revolverulŭ asupra judecătoriului. Doi advocaţĭ, carĭ erau în apropiere au împedecatŭ în esecutarea planului sĕu pe nenorocitulŭ şi l'au datŭ pe mânile procurorului.

*

Duioşiă la lei. — Grădina zoologică din Dublin e vestită prin leii sĕi, de la carĭ menageriile europene de multe orĭ împrumută şi cumpĕră puişori. Acum sunt câţĭ-va anĭ se bolnăví acolo o leóică şi ea se slăbí aşa de multŭ, încâtŭ nicĭ şórecii nu-i mai putea goni de pe lângă sine — ei veniau atraşĭ de mirosulŭ cărnurilorŭ, ce leóica nu erá în stare sĕ le mănânce. Ingrijitorulŭ ei puse unŭ câne se goniască şi se o apere de cloţanĭ. La începutŭ leóica nu se avea bine cu elŭ; dar după ce elŭ ucise unŭ cloţanŭ şi după ce băgá de sémă leóica, că elŭ a fostŭ adusŭ să-i facă bine, se făcŭ mai prietinósă şi cândŭ murì, sêrmana murĭ rĕzêmându-şĭ capulŭ de elŭ! — Edgar Quinet încă povestesce o întêmplare de felulă acesta din viaţa leilorŭ. Elŭ cercetá adecă cu Geoffroy de St. Hilaire »grădina de plante« din Paris şi ḑice: »Unŭ leu şi o leóică stetéu într'o coliviă fără sĕ se misce, făţă în faţă şi fără sĕ ne ia nouĕ séma. După câtă-va vreme ridică leulŭ puternica sa labă şi linŭ şi cu multă grijă o aşeḑă pe fruntea leóicei. Multŭ timpŭ stătură apoi animalele în acéstă posiţiă. Grupa lorŭ se cuprindea de o adêncă jale şi de o durere, a cărei espresiune arŭ fi încântatŭ ochii unui pictorŭ. Venindŭ mai târḑiu îngrijitorulŭ, ne spuse, că chiar în acea ḑi le murise puiulŭ lorŭ şi aşa ne esplicarămŭ de unde venia jalea şi durerea lorŭ! Atâta duioşiă şi simţŭ la lei.

*

Armeria. — Ḑiarele din Madridŭ ne aducŭ veştĭ mai amĕnunţite despre arderea museului de arme de acolo. »Armeria« s'a clăditŭ pe vremea lui Filipŭ II., care adună şi păstrà acolo obiectele istorice din colecţiunile dela Simancas şi Valladolid. Cele mai cunoscute anticităţĭ erau: armătura regelui Alfons V. de Aragonia; unŭ scutŭ, pe care Don Iuan de Austria l'a luatŭ dela Mauri; armătura ducelui de Alba, a lui Don Iuan de Padilla, a lui Don Alvaro Bazan ş. a. Intre stégurĭ mai vrednicŭ de însemnatŭ erá stégulŭ de rĕsboiu alŭ lui Carolŭ V. purtatŭ în espediţiunea sa la Tunisŭ. Dintre paloşe cele mai însĕmnate erau: paloşulŭ celui din urmă rege din Granada Boabdil, paloşulŭ lui Pizzaro, alŭ Isabelei Catolicei, Colada, cunoscuta spadă a lui Cidŭ ş. a. — Foculŭ începu pela 12 césurĭ nóptea şi în decursŭ de 10 minute aprópe tótă partea de susŭ a vechiului edificiu erá cuprinsă de flacărĭ. Regele, regina şi infanta Isabella alergară la Armeria îndată ce li-se aduse vestea, că arde. După marĭ străduinţe le succese ómenilorŭ sĕ localiseze foculŭ în rêndulŭ de susŭ. Cea mai mare parte a armelorŭ fu mântuită. Se făcură în grabă cercetărĭ şi până acum se crede, că foculŭ s'a aprinsŭ din o ţigară, pe care unŭ lucrătorŭ a aruncat'o din nebăgare de sémă pe o grămadă de pânḑă. Multe anticităţĭ au fostŭ duse din edificiu; dar cele din rêndurile mai de josŭ au rĕmasŭ la loculŭ lorŭ. Dintre anticităţile mai însĕmnate numimŭ: stégulŭ din bătaia dela Lepanto; paloşulŭ lui Cidŭ, armura şi coifulŭ lui Don Iuan d'Aaustria şi a lui Carolŭ V, precum şi vestita corónă visigotică dela Guarragar. S'au prăpăditŭ multe stégurĭ în focŭ, armăturĭ japonese, trei din acele vestite lămpaşe, de carĭ se folosì la Lepanto Armada spaniolă. Se crede, că »Armeria‘ nu se va rĕzidí mai cu sémă, că pentru păstrarea anticităţilorŭ dintr'ênsa se proiectase de multă vreme clădirea unui edificiu nou.

*

Revista băilorŭ. — După cele mai nouĕ date are: Hall 1492 óspeţĭ; Sangerberg 47; Trencin-Töplitz 1687; Teplitz-Schönau 4194; Carlsbad 17.542; Gmunden 3346; St. Badegund 403; Ischl 5016; Mödling 2538: Giesshühl 175.

*

Heliominiatura.

De câte-va ḑile se află aicĭ, în Braşovŭ, pictorulŭ academicŭ din Cracovia, d-lŭ Schnapeck, care în vreme de 2 césurĭ se însărcinéză a învĕţa pe orcine arta heliominiaturei. Elŭ a avutŭ deosebita onóre a instruí în acestŭ frumosŭ genŭ alŭ picturei pe damele de onóre ale M. S. Reginei României, şi chiar şi pe Regina, care arătà unŭ viu interesŭ pentru arta d-lui Schnapeck. Dela curtea română i s'a datŭ şi unŭ testimoniu de recomandare scrisŭ şi subscrisŭ de cititórea Reginei, de dómna baronésă Witzleben. Astfeliu de testimonii posede d. Schnapeck şi de la alte case, unde a datŭ instrucţiă precum şi de la câţĭ-va profesorĭ de pictură. Recomandămŭ şi noi tuturora acésta artă uşóră de învĕţatŭ, prilejulŭ fiindu-le bine venitŭ. Câte-va modele a espusŭ d-lŭ Schnapeck la librăria Zeidner din Têrgulŭ grêului. — Elŭ şede în hotelulŭ: Union Nr. 15 şi se află acasă de la 1 până la 3 césurĭ.

☞ La numĕrulŭ acesta se alătură unŭ Apelŭ privitorŭ la societatea „Opinca română.“

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

---

pentru elŭ: mai bine sĕ-lŭ lăsămŭ sĕ trăiéscă, dar sĕ-lŭ facemŭ aşa pocitŭ încâtŭ sĕ nu se mai încumete sĕ se arate pe nicăirĭ.

— Bine, bine, strigară diavolii. Dar cum sĕ-lŭ facem urîtŭ?

— Eu am sĕ-i facŭ unŭ nasŭ lungŭ de cincĭ coţĭ şi o sĕ-i facŭ şi ḑece nodurĭ pe elŭ.

Cum ḑise dracu ăla aşa şi făcŭ. Bietulŭ Bogo fu lăsatŭ lungitŭ pe pămêntŭ şi văetându-se de durere şi de ruşine.

Aşteptà până sĕ se înopteze ca sĕ se pótă întórce în satŭ necugetândŭ sĕ înfrunte lumina ḑilei de ruşine.

Când ajunse aprópe de casă, strigà pe nevastă, şi i ḑise:

Sĕ nu fugĭ de mine. Eu sunt bărbatulŭ tĕu, m'am nenorocitŭ şi o sĕ morŭ de inimă rea.

Se închise în odaia lui şi nu primí pe nimenĭ. Când veneau némurile şi prietinii lui sĕ afle ce sĕ făcuse, dênsa le strigá: »Fugiţĭ deací!«

Nu departe de dînsu şedea într'o chiliă, singurŭ, unŭ budistŭ despre sciinţa căruia sĕ dusese vestea. Bogo vrù sĕ'l întrebe şi pe dînsu ce sĕ facă. Trimise sĕ'lŭ cheme şi'lŭ rugà sĕ'lŭ înveţe ceva ca sĕ scape.

— Ce ai? îlŭ întrebă călugărulŭ.

— Nu potŭ sĕ'ţĭ arĕtŭ.

— Atuncĭ nicĭ eu nu te potŭ sfătui dacă nu vĕdŭ ce ai?

In cele din urmă Bogo se hotărî sĕ se arăte.

Călugĕrulŭ fugì spăriatŭ.

Insă pentru că i se făgăduiră banĭ mulţĭ dacă îlŭ va lecui, se întórse iar.

După multă gândire ḑise lui Bogo, că numai cu ciocanulŭ dracilorŭ ar puté sĕ scape.

— Dar cum sĕ'lŭ am? numai frate-meu îlŭ are, şi eu cum sĕ i'lŭ cerŭ dacă până acum totŭ mereu l'am certatŭ, ba l'am şi ameninţatŭ că îlŭ tragŭ în judecată ca pe unŭ hoţŭ?

— Nu face nimica, mĕ ducŭ eu la dînsu sĕ'lŭ rogŭ sĕ'mĭ dea ciocanu. Mie trebuie sĕ mi'lŭ dea, rĕspunsenevastă-sa.

Insĕ Ashi nu vrù sĕ dea ciocanulŭ din mâna lui. Se duse la frate-sĕu şi se învoiră ca Bogo sĕ-i dea înscrisŭ la mână, cum că îi dă jumĕtate tarea lui dacă îlŭ va scăpá de nasŭ.

Ashi, după ce luà înscrisŭ la mână, începù sĕ dea cu ciocanu în nasŭ: cum da odată, se rupea câte unŭ nodŭ, şi totŭ astfelŭ dândŭ, nasulŭ se totŭ scurta. Mai avea sĕ dea numai odată cu ciocanu şi frateşĕu sĕ scape, când ce-i vení în gând muerii? pentru ce se pérḑă dînsa atâta avere, pe câtă vreme contractu se puté rupe, décă cumnatu-sĕu nu va doborî tóte nodurile?

— Stai! stai! ḑise dênsa apucândŭ pe Ashi de braţŭ tocmai când se dea pentru a din urmă óră. A mai rĕmasŭ numai unŭ nodŭ. Asta-i puţinŭ lucru. Bărbatulŭ meu póte sĕ rămâie şi aşa.‘

Vedĭ că ei îi venise altŭ gândŭ. Vrea sĕ-i dea dînsa josŭ nodu, care mai remăsese la nasŭ bărbatu-sĕu.

Ashi primí bucurosŭ se strice învoiala şi vrù se plece. Insĕ când se iasă, cumnată-sa se dete furişŭ pe la spate şi-i furà ciocanulŭ fermecatŭ; pe urmă se întórse în odaiă şi vrù se taie singură nasulŭ bărbatu-sĕu. Insă când dădù cu ciocanulŭ, dădù aşa de tare încâtŭ sparse capulŭ bărbatu-sĕu.

Cursulŭ la bursa de Viena
din 18 Iulie st. n. 1884.

Rentă de aurŭ ungară 6%	122.05
Rentă de aurŭ 4% . . .	91.40
Rentă de hârtiă 5% . .	88.55
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	140.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	96.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	118.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	102.—
Bonurĭ rurale ungare . .	101.60
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.60
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50
Bonurĭ rurale transilvane	101.50

Bonurĭ croato-slavone . .	100.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	114 80
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului .	115.10
Renta de hărtiă austriacă	80.60
Renta de arg. austr. . .	81.60
Renta de aurŭ austr. . .	103.30
Losurile din 1860 . . .	135.25
Acţiunile băncei austro-ungare	855.—
Act. băncei de creditŭ ung.	303.75
Act. băncei de creditŭ austr.	302.30
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.77
Napoleon-d'orĭ	9.67—
Mărcĭ 100 împ. germ. . .	59.55
Londra 10 Livres sterlinge	121.80

Burşa de Bucuresci.

Cota oficială dela 5 Iulie st. v. 1884.

Renta română (5%). . . .	Cump.	$93^1/_2$	vênd.	$94^3/_4$
Renta rom. amort. (5%) . .	»	$95^1/_2$	»	——
» convert. (6%) . .	»	97	»	$97^1/_2$
Împr. oraş. Buc. (20 l.) . .	»	34	»	——
Credit fonc. rural (7%) . .	»	102	„	——
» „ „ (5%) . .	„	90	„	—
» » urban (7%) . .	»	101	„	105
» » „ (6%) . .	»	98	»	—
» „ » (5%) . .	»	87	»	——
Banca naţională a României	„	1370	„	1383
Ac. de asig. Dacia-Rom. . .	„	328.	„	331
« » » Naţională . .	„	238	»	—
Aurŭ	„	5 40.	„	.—
Bancnote austriace contra aurŭ	„	2.07.	„	2.09

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 19 Iulie st. n. 1884.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.15	Vênd.	9.18
Argint românesc	»	9.10	»	9.15
Napoleon-d'orĭ	»	9.66	»	9.68
Lire turcescĭ	»	10.90	»	10.96
Imperialĭ	»	9.90	»	9.96
Galbenĭ	»	5.63	»	5.67
Scrisurile fonc. »Albina« . . .	»	100.50	»	101.50
Discontulŭ » . . . 7—10 % pe anŭ.				

Numere complete din „Gazetă“ dela 1 Ianuariu a. c. se mai află.

Acei domnĭ abonaţĭ ai noştri, carĭ au plătitŭ preţulŭ abonamentului pe una jumĕtate de anŭ séu pe unŭ anŭ, înainte de 1-a Aprilie a. c., sunt rugaţĭ a ne trimite diferenţa preţului urcatŭ dela 1 Aprile c., care pentru Austro-Ungaria face 2 fl., ér pentru România 8 lei.

ADMINISTRAŢIA „GAZ. TRANS.“

Nr. 36 ex 1884.
sen. scol.

3—3

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de învĕţătorŭ la scóla gr. cat. din Şisuţŭ comit. Bistriţă-Năseudŭ sĕ scrie concursŭ cu terminulŭ **prima Augustŭ** st. n. 1884.

Emolumentele sunt: 1) Salarŭ 180 fl. v. a. plătiţĭ în rate lunarĭ anticipative şi anume 110 fl. v. a. din fondulŭ numitei scóle, ér' 70 fl. v. a. din cassa comunei. 2) Cuartirŭ liberŭ. 3) Doue orgii de lemne.

Alesulŭ va fi învĕţătorŭ provisorŭ trei anĭ după decursulŭ cărora dovedindŭ hărnicia şi purtare bună va fi numitŭ definitivŭ mărindui-se salariulŭ la 200 fl. v. a. şi accidenţiele de sub 2 şi 3.

Dela concurenţĭ se poftesce: a) se fiă Românĭ gr. cat. b) se fi absolvatŭ celŭ puţinŭ doue classe gimn. c) se fi absolvatŭ preparandiă sĕ aibă esamenulŭ de cualificaţiune.

Suplica instruată cu documentele de lipsă este de a se aşterne senatului scolasticŭ din Şicuţŭ posta ult. Şieu mare (Nagy Sajo)

Din şedinţa senat. scol. gr. cat. ţinută în

Şisuţŭ 6 Iulie 1884.

Preşedintele: **Cirilŭ Deacŭ.**

Notariulŭ: **Istrate Suciu.**

Tipografia Alexi Braşovŭ.